

Роль симуляційних сценаріїв в освітньому процесі у закладах вищої освіти медичного профілю у період воєнного стану

Доц. Дікова І.Г., ас.Захарова С.М.
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця
Кафедра терапевтичної стоматології
м.Київ

Актуальність

теми зумовлена необхідністю вдосконалення підготовки майбутніх стоматологів шляхом упровадження інноваційних методів навчання, які відповідають сучасним вимогам біоетики та європейським стандартам і адаптовані до періоду воєнного стану

Мета дослідження

полягає в оцінюванні стану впровадження симуляційних технологій у стоматологічну освіту України порівняно з міжнародними практиками та визначення шляхів оптимізації цього процесу.

Матеріали та методи

- ▶ використані методи порівняльного аналізу
- ▶ систематизації даних щодо впровадження симуляційних сценаріїв в освітні програми
- ▶ узагальнення практичного досвіду українських і закордонних закладів освіти.

Результати та їх обговорення

- ▶ основним методом симуляційного навчання в Україні є фантомні класи, які забезпечують базову підготовку здобувачів освіти.
- ▶ У міжнародній практиці застосування VR-симуляторів та інтерактивних платформ значно розширює можливості навчання, сприяючи розвитку аналітичного мислення та глибшому засвоєнню клінічних процедур.
- ▶ Водночас в Україні спостерігається нерівномірність упровадження сучасних технологій через фінансові обмеження та відсутність системного підходу до інтеграції симуляційного навчання в освітній процес.
- ▶ Аналіз показав, що в закладах вищої освіти України потенціал цифрових технологій використовується недостатньо через обмежену технічну базу та відсутність спеціалізованих освітніх програм.

Основні методи симуляційного навчання в стоматології та їх ефективність

Метод симуляційного навчання	Характеристика	Приклади застосування	Ефективність
Віртуальні симулятори	Програмне забезпечення для моделювання процедур лікування та діагностики	Simodont Dental Trainer, 3D VRсимулятори для обробки корневих каналів	Покращують точність маніпуляцій та дозволяють багаторазово відпрацьовувати процедури
Фантомні класи	Оснащені фантомами моделей зубів	Фантоми для препарування та пломбування каріозних	Забезпечують відпрацювання практичних навичок у реалістичних умовах без ризику для пацієнта
Інтерактивні симуляції	Програми, що імітують складні клінічні ситуації для прийняття рішень	DentSim, симулятори для діагностики та планування лікування	Сприяють розвитку аналітичного мислення та клінічної логіки
Симуляції комунікації	Моделювання взаємодії з пацієнтами, зокрема використання акторів або віртуальних пацієнтів	Програми для моделювання консультацій і навчання етичної комунікації, іспити OSCE-1 та OSCE-2	Допомагають покращити навички міжособистісного спілкування, їх контроль та оцінювання
Віртуальна реальність	Імерсивне середовище для моделювання складних процедур із високою точністю	VR-симулятори для хірургічної стоматології та ортодонтії	Забезпечують максимально реалістичний досвід, знижуючи стрес у навчанні

Порівняльний аналіз використання симуляційних технологій у стоматологічній освіті в Україні та за кордоном

Крітерій	Міжнародна практика	Українська практика
Рівень доступу до технологій	Високий рівень упровадження VR, фантомних класів, інтерактивних симуляторів у провідних університетах	Обмежене використання технологій через фінансові та технічні обмеження
Методи симуляційного навчання	Комплексний підхід: VR, фантомні класи, симуляції комунікації, дистанційні платформи	Переважно фантомні класи, усе більший інтерес до VR та інтерактивних симуляторів у кількох закладах вищої освіти
Технічне забезпечення закладів освіти	Сучасне обладнання, інтеграція цифрових технологій у центри симуляційної підготовки	Нерівномірність оснащення; більшість центрів не відповідає сучасним світовим стандартам
Нормативноправові аспекти	Відповідність стандартам біоетики та законодавства, що передбачає максимальне використання симуляційних методів	Дотримання стандартів біоетики впроваджується поступово; відсутність єдиної національної стратегії
Результати навчання	Високий рівень підготовки фахівців, які отримують практичний досвід у безпечному середовищі	Здобувачі освіти набувають базових практичних навичок, проте системний підхід до симуляційного навчання відсутній

Висновки

- ▶ Вагомим чинником підвищення якості підготовки майбутніх фахівців, особливо у період воєнного стану, є інтеграція симуляційних сценаріїв у стоматологічну освіту України
- ▶ Використання таких технологій дозволяє створити реалістичне освітнє середовище, сприяючи розвитку як технічних, так і комунікаційних навичок, необхідних для клінічної практики.
- ▶ Аналіз міжнародного досвіду виявив широкий спектр симуляційних методів, які можуть бути адаптовані до потреб українських закладів вищої медичної освіти, включаючи VRтехнології, інтерактивні симуляції та фантомні класи.
- ▶ Основними проблемами є обмежене фінансування; відсутність централізованої національної стратегії інтеграції симуляційного навчання; нерівномірність технічного забезпечення закладів вищої освіти; недостатня кількість кваліфікованих викладачів, які володіють методиками роботи із сучасними технологіями; а також слабка адаптація міжнародного досвіду до локальних умов.

Подальші дослідження мають бути спрямовані:

:

- ▶ на оцінювання впливу симуляційного навчання на компетенції випускників
- ▶ аналіз ефективності різних методів для адаптації до українських умов
- ▶ розробку економічно обґрунтованих рішень для інтеграції цих технологій.
- ▶

Рекомендації

- ▶ Розробка державної стратегії підтримки симуляційного навчання
- ▶ Створення партнерства із міжнародними виробниками обладнання
- ▶ Локалізація програмного забезпечення
- ▶ Упровадження пілотних проектів та розширення тренінгових програм для викладачів
- ▶ Рівний доступу до симуляційних технологій для всіх закладів освіти.

Симуляційне навчання має потенціал значно підвищити рівень підготовки здобувачів освіти стоматологічних факультетів, особливо в умовах воєнного стану, сприяючи розвитку професійних навичок і забезпечуючи відповідність сучасним міжнародним стандартам.

Дякуємо за увагу!

СЛАВА УКРАЇНІ !